

Begeleidende notitie bij Programmabegroting VRK 2016

1. Inleiding

Bijzonder aan de programmabegroting 2016 is het feit dat in deze begroting efficiencymaatregelen zijn verwerkt, en daarnaast ook een aantal voorstellen om de organisatie (financieel) toekomstbestendig te maken. Voorstellen waarvoor de meeste gemeenten de term 'nieuw of versterkt beleid' gebruiken.

De uiteindelijke opbrengst van de efficiencymaatregelen komt voor een groot deel ten goede aan gemeenten, doordat de gemeentelijke bijdrage kan worden verlaagd. Voor een deel worden de opbrengsten gebruikt om te garanderen dat de VRK haar taken goed kan blijven uitvoeren. Dus 'oud' voor 'nieuw'.

Tevens licht deze notitie een voorstel toe over de wijze waarop de opbrengsten over de gemeenten worden verdeeld.

2. Context efficiencymaatregelen

Gemeenten in de regio Kennemerland staan financieel voor zware vraagstukken. Op alle fronten zoeken zij naar mogelijkheden om die vraagstukken op te lossen. Daarbij wordt ook gekeken naar de Veiligheidsregio Kennemerland. Verschillende gemeenten hebben hiervoor in hun zienswijze bij de programmabegroting 2015 ook de aandacht gevraagd. Vandaar dat het bestuur van de VRK de verantwoordelijkheid heeft genomen om efficiencymogelijkheden in kaart te brengen.

Tegelijkertijd wordt naar de Veiligheidsregio Kennemerland gekeken als de organisatie die bij een crisis of ramp, groot of klein, adequaat moet optreden ter bescherming van de veiligheid en gezondheid van de inwoners van Kennemerland. Hierin ligt een zeer wezenlijke taak van het lokaal bestuur, dat in regionaal verband wordt opgepakt.

Het bestuur van de VRK heeft tot taak beide belangen te wegen en daarin tot een evenwichtig besluit te komen.

Inmiddels zijn vijf jaar verstreken nadat de VRK financiële problemen kende, en is een eerdere bezuinigingsronde op basis van menukaarten inmiddels afgerond. Daarbij is de taakuitoefening op het wettelijke niveau gebracht. Voor het bestuur is het daarom geen optie taken te schrappen of de kwaliteit van de diensten/producten omlaag te brengen. En ook geldt dat een solide bedrijfsvoering een eerste eis is binnen de lokale overheid, waaronder de VRK als gemeenschappelijke regeling valt. Dat betekent dat de ondersteuning op niveau moet zijn.

Maar er zijn wel ontwikkelingen die ervoor zorgen dat er toch ruimte ontstaat om efficiencywinsten in te boeken, zowel in het primaire proces als in de ondersteunende functie. Inmiddels is de organisatie op bijna alle fronten werkelijk geregionaliseerd na de start in 2008. Er wordt geprofiteerd van het feit dat de gemeenten steeds meer bereid zijn te werken vanuit regionale standaarden. Daarbij valt onder andere te denken aan het dekkingsplan Brandweer, maar ook aan ontwikkelingen op het gebied van gezondheidsbeleid. Er kan verder van worden geprofiteerd dat het primaire proces inmiddels efficiënter is ingericht en met minder leidinggevenden kan worden gewerkt. Zo wordt op vele fronten geprofiteerd van de ontwikkeling die de gemeenten in Kennemerland in 2008 hebben ingezet. Daarnaast worden de vruchten geplukt van het feit dat ook andere veiligheidsregio's zich – iets later dan Kennemerland - hebben ontwikkeld. Daardoor ontstaan heel goede mogelijkheden om interregionaal of zelfs landelijk samen te werken.

Verder biedt het Nieuwe Werken nu mogelijkheden het primaire proces efficiënter in te richten. Een mooi voorbeeld van waar efficiency en vernieuwing hand in hand gaan. De VRK ziet voor de komende jaren meerdere mogelijkheden om efficiency als prikkel te benutten voor ontwikkeling.

Aan de andere kant moet niet vergeten worden dat Kennemerland een klein gebied is met zeer grote risico's. De burger in Kennemerland vertrouwt erop dat die risico's ook tegemoet getreden worden als de situatie dat vraagt. Door de grote bezuinigingen in het kader van de menukaarten is in sommige gevallen de ruimte verdwenen om de kwaliteit van de organisatie op peil te houden. In de commandovoering, rond oefenen en evalueren, op het gebied van informatiemanagement en op andere gebieden vallen inmiddels ook gaten.

3. Voorstellen efficiency en kwaliteit

Alle bovenstaande aspecten afwegend is het Dagelijks Bestuur, in samenspraak met de bestuurscommissies, tot een aantal voorstellen gekomen in de concept-programmabegroting 2016, die nu voor zienswijze voorligt. Waar deze voorstellen betrekking hebben op voorstellen voor nieuwe bestedingen binnen de VRK, heeft op verzoek van de twee bestuurscommissies een externe toets plaatsgehad naar de objectieve gronden voor deze voorstellen. Deze externe toets is gedaan door bureau Berenschot, op basis van nadere toelichtingen vanuit de organisatie.

Het geheel van de voorstellen moet in het licht worden gezien van het streven de VRK in de regio te laten voortbestaan als een stabiele brede organisatie, die voldoende draagvlak houdt om veranderingen op te vangen. In de nabije toekomst verliest de VRK als taak het beheer van de regionale meldkamer. Met andere substantiële vermindering van taken is bij het formuleren van de voorstellen geen rekening gehouden. Mochten de gemeenten toch een ander soort organisatie voor ogen hebben, dan is dat wel van invloed op de mogelijkheid de efficiencymaatregelen te realiseren.

Meerjarig beeld, effecten voor programmabegroting 2016 en resultaten 2015

De financiële vertaling voor 2015 tot en met 2018 van de voorstellen is als volgt (structureel, cumulatief, x € 1.000).

totaalbeeld	totaal	2015	2016	2017	2018
efficiencybesparingen	2.875	1.050	1.725	2.675	2.875
autonome ontwikkelingen c.a.	-487	-135	-327	-427	-487
toekomstbestendige organisatie	-704	-550	-628	-573	-784
totaal	1.684	365	771	1.676	1.604

Voor de begroting van 2016 betreffen de voorstellen dus een bezuiniging van € 771.000 op de gemeentelijke bijdragen. Van dit bedrag is € 365.000 met ingang van 2015.

Uiteindelijk gaat het om een structureel bedrag van € 1.684.000.

Aard van efficiencybesparingen

De geïnventariseerde efficiencybesparingen betreffen haalbare voorstellen. Het gaat in veel gevallen om efficiency die door verandering van werkwijzen de laatste jaren al is bereikt en al zichtbaar is in het jaarverslag, en daarnaast om mogelijkheden tot efficiency die op korte termijn gerealiseerd kunnen worden. De maatregelen grijpen in op alle aspecten van de bedrijfsvoering en taakoefening van de VRK.

4. Autonome ontwikkelingen

Uit de analyse van de begroting en jaarrekening is gebleken dat er enkele structurele ontwikkelingen zijn, die niet gedekt zijn in de begroting. In de concept-programmabegroting wordt voorgesteld deze knelpunten op te lossen vanuit de middelen die de VRK nu realiseert door efficiencymaatregelen. De ontwikkelingen vinden enerzijds hun oorsprong in autonome financiële ontwikkelingen, anderzijds betreft het bestuursbesluiten op basis van inhoudelijke ontwikkelingen, waarvoor nog structurele dekking moet worden gezocht. In de begroting zijn onderstaande voorstellen opgenomen.

Autonome ontwikkelingen (x € 1.000)	structureel	2015	2016	2017	2018
- structureel tekort JGZ 0-4	52		92	92	52
- brandveilig leven	50	50	50	50	50
- jaarlijkse systeem oefening	50	50	50	50	50
- ontbreken nominale compensatie op versterkingsgelden BDUR	300		100	200	300
- evenementen advisering	35	35	35	35	35
Totaal	487	135	327	427	487

JGZ 0-4 De afgelopen jaren is het tekort op de JGZ 0-4 verrekend met een voorziening. Dat is financieel niet op structurele basis vol te houden. Doordat de GGD deze taak alleen uitvoert voor de gemeenten Haarlemmermeer en Haarlemmerliede/Spaarnwoude, is het uitvoeringsapparaat klein. Dit is een voorbeeld van een situatie van beperkte 'massa'. Een deel van het budgettair probleem kan worden opgelost met de veranderende huisvesting in 2017. Dan resteert een structureel tekort van € 52.000, waarvoor binnen de bestaande kaders geen oplossing wordt gezien.

Brandveilig leven De invulling van het project Brandveilig Leven wordt door het bestuur gezien als een noodzakelijke stap om te komen tot verhoging van de (brand)veiligheid voor burgers en bedrijven in de regio. Meer en meer wordt duidelijk dat repressie alleen die veiligheid niet kan bieden. Meer accent op preventie is ook een aandachtspunt geweest bij vaststelling van het Dekkingsplan. Plannen voor een groter accent op preventie zijn verwerkt bij de reorganisatie van de brandweer. Een deel van de structurele kosten zijn nog niet gedekt (€ 50.000).

Jaarlijkse systeemoefening Het AB heeft, mede op aandringen van het Rijk, en gezien het risicoprofiel van de regio, besloten om terug te keren naar het organiseren van een jaarlijkse systeemoefening conform de eis in de Wet veiligheidsregio's. Verhoging van de frequentie brengt structureel € 50.000 hogere kosten met zich mee.

Nominale compensatie versterkingsgelden Het Rijk kent geen compensatie toe voor prijs- en loonontwikkelingen op de extra BDUR-gelden (versterkingsgelden ad € 6,25 miljoen per jaar), die worden ontvangen in verband met het hoge risicoprofiel van onze regio. Tot en met 2015 is dit opgevangen door het interregionale aandeel (€ 1,25 miljoen) deels in te zetten voor deze compensatie. Wil de kwaliteit van de crisisorganisatie overeind blijven, dan zijn middelen nodig om de prijs- en loonstijgingen op te vangen. Bij gelijkblijvende loon- en prijscompensatie vraagt dit om een structurele jaarlijkse toename van € 100.000. Voor de jaren 2016, 2017 en 2018 betekent dit voor het programma brandweer € 50.000, € 100.000 en € 150.000. Ditzelfde probleem doet zich ook voor in het programma Multidisciplinaire Samenwerking. Het gaat om een structurele jaarlijkse toename van € 39.000 vanaf 2016.

Wijze financiering evenementenadvisering Het bestuur van de VRK heeft in 2011 besloten dat de gemeenten niet langer via een inwonerbijdrage de GHOR-adviezen over evenementen bekostigen, maar op factuurbasis per vergunning. Gemeenten kunnen deze kosten weer in rekening brengen bij de evenementenorganisatoren, en kunnen hierdoor uiteindelijk een besparing bereiken. Uiteindelijk leidt deze werkwijze tot veel administratieve rompslomp en daarmee ergernis. Dit heeft een negatieve invloed op het draagvlak voor de advisering en schaadt daarmee uiteindelijk de belangen van gezondheid en veiligheid van de bevolking die met de adviezen gediend worden. Daarom wordt voorgesteld deze maatregel terug te draaien. Dit betekent dat de evenementenadvisering weer regionaal wordt bekostigd. Hiermee is een structureel bedrag gemoeid van € 35.000. Voor de VRK is deze maatregel uiteindelijk budgetneutraal.

5. Aard van de intensiveringen voor een toekomstbestendige VRK

Behoud van kwaliteit van de VRK is een belangrijk uitgangspunt voor het bestuur, in het belang van de gezondheid en veiligheid van burgers in de regio. Daarom heeft het bestuur ingezet op een verkenning van ontwikkelingen waar de VRK op in moet spelen om toekomstbestendig te zijn en blijven. In de programmabegroting zijn onderstaande voorstellen op dit vlak verwerkt.

Voorstellen intensivering voor een toekomstbestendige VRK (x € 1.000)	structureel	2015	2016	2017	2018
meebewegen in sociaal domein (1 fte)	100	100	100	100	100
- brandweerofficieren (5 fte)	450		239	239	450
- opleiden brandweerofficieren (eenmalige kosten)	0		70	80	80
- programma virtueel oefenen commandovoering	50	50	50	50	50
totaal brandweer	500	50	359	369	580
- zelfredzaamheid	50	50	50	50	50
- Strategische Agenda VB	50	50	50	50	50
totaal multidisciplinaire samenwerking	100	100	100	100	100
digitalisering en informatiemanagement	250	300	315	250	250
sub-totaal	950	550	874	819	1.030
beschikbare vernieuwingsgelden	-246		-246	-246	-246
totaal	704	550	628	573	784

Ontwikkeling sociaal domein De Publieke Gezondheid en de ontwikkelingen in het sociale domein staan in nauwe relatie tot elkaar. Er dient aangehaakt te worden op wat gemeenten willen realiseren, met name op wijkniveau. Binnen de staande organisatie is geen formatie beschikbaar voor een programmatische verkenning en het oppakken van uitnodigingen om mee te bewegen in de lopende transformatie. Een tijdelijke investering van ca. € 100.000 per jaar is noodzakelijk om via een palet aan maatregelen invulling te geven aan toekomstbestendige kwaliteit van de dienstverlening van de GGD. Deze investering is van tijdelijke aard, in de bestuurscommissie PG&MZ van de VRK zal een nadere uitwerking van de aanpak worden besproken.

Brandweerofficieren + oefenprogramma commandovoering Het platter maken van de brandweerorganisatie en de daarmee gepaard gaande uitstroom van officieren heeft de laatste jaren de robuustheid van de crisisorganisatie aangetast. Daarnaast vergrijsd de resterende pool van officieren. Inmiddels blijkt een gedegen en duurzame invulling van piketten niet meer mogelijk. Door het geringe aantal officieren ontbreekt het ook aan tijd om de commandostructuur in afdoende mate te beoefenen en om aandacht te besteden aan de leerpunten uit incidenten in de regio en elders in het land. Er is daarom een noodzaak te komen tot verbreding. Met twee op te leiden officieren in 2016 en drie in 2017 (kosten ca. € 450.000) kan Brandweer Kennemerland weer voldoende op niveau zijn.

Met nieuwe gekwalificeerde officieren kunnen tevens andere, al langer optredende, zwakke plekken binnen de brandweer worden opgevangen. Het gaat dan om het verbeteren van de kwaliteit van het oefenen en opleiden, grootschalig optreden, logistieke processen, bevorderen vrijwilligersklimaat, het sturen op processen en de aansluiting op maatschappelijke en ontwikkelingen in het vakgebied. Daarnaast is een programma nodig voor de verbetering van de communicatie(stijl) van de brandweer met de bevolking.

Naast het aanstellen van extra officieren dient capaciteit te worden vrijgemaakt voor het oefenen en evalueren met de bevelvoerders. Hiervoor is een structureel budget nodig van € 50.000.

Zelfredzaamheid Uitwerking van de thema's zelfredzaamheid en 'samen redzaamheid' zal de effectiviteit van de rampenbestrijding en crisisbeheersing vergroten. Deze gewenste verandering voltrekt zich echter niet vanzelf: dit vraagt gerichte energie en inzet. Het doel is de zelfredzaamheid als basis voor crisisbeheersing door de kolommen, in onderlinge samenhang, te borgen in de werkwijzen en plannen. Om vorm te geven aan het concept van zelfredzaamheid zal een programma gestart worden met structurele componenten. De kosten om dit programmatisch tot stand te brengen en te houden worden geraamd op € 50.000 per jaar vanaf 2015.

In 2013 is door de commissie Hoekstra een evaluatie uitgevoerd van de Wet veiligheidsregio's. Adviezen voor grote wijzigingen in het stelsel vloeiden daar niet uit voort, wel een aantal aanwijzingen voor noodzakelijke verbeteringen, om zo de veiligheid in Nederland op een hoger peil te brengen. De aanwijzingen zijn door het ministerie van V&J en het Veiligheidsberaad vertaald in een Strategische Agenda, met daaraan gekoppeld zes projecten. Bijdragen vanuit de veiligheidsregio's aan de uitkomsten van de projecten zullen noodzakelijk zijn. Kennemerland heeft groot belang bij het gezamenlijk optrekken met andere regio's. Vooralsnog is te denken aan een structureel bedrag van € 50.000.

Digitalisering en informatiemanagement: Wil de VRK haar taken adequaat kunnen blijven uitvoeren, dan zijn investeringen in vernieuwing en verbetering van werkprocessen en Informatiemanagement en ICT-voorzieningen noodzakelijk. In Kennemerland vragen onder meer de multidisciplinaire crisisaanpak, de bevordering van zelfredzaamheid en het verbeteren van de samenwerking met partners in bestuurlijke en digitale ketens om actualisering. Het nieuwe werken en de voortschrijdende digitalisering stelt andere eisen aan de connectiviteit van zowel medewerkers als de organisatie. Daarnaast is cybersecurity in het publieke domein een nieuw punt van aandacht. Tenslotte blijkt ook uit een recente inspectie van de archieven dat juist op het gebied van digitalisering extra stappen moeten worden gezet. De hiervoor benodigde structurele investering in de komende vier jaren zal rond de € 250.000 per jaar liggen. In 2015 zal het bestuur van de VRK een samenhangend meerjarenplan behandelen.

Inzet middelen ontwikkeling vakgebied

In de begroting zijn structureel middelen vrijgemaakt om in te kunnen spelen op ontwikkelingen in het vakgebied. Er is hiervoor € 246.000 beschikbaar. Aangezien deze programmabegroting al voorstellen bevat om de VRK op een aantal benoemde aspecten toekomstbestendig te maken, wordt voorgesteld dit bedrag nu in te zetten voor de maatregelen om de VRK toekomstbestendig te maken.

6. Advies Berenschot

Op verzoek van de twee bestuurscommissies van de VRK zijn de voorstellen voor de autonome ontwikkelingen en de intensivering voor een toekomstbestendige VRK getoetst door een onafhankelijke derde, te weten bureau Berenschot. Met de bevindingen van Berenschot is ook rekening gehouden bij de uiteindelijke verwerking in de programmabegroting. De voorstellen die in de begroting zijn verwerkt zijn wat betreft Berenschot alle voldoende onderbouwd.

In zijn algemeenheid heeft Berenschot het bestuur meegegeven dat de inzichten in efficiëncymogelijkheden en de voorstellen tot intensivering nog onvoldoende tot één samenhangend, beleidsmatig geheel zijn gebracht. Berenschot mist de strategische keuzes die ten grondslag zouden moeten liggen aan de voorstellen. Daarmee wordt het risico gelopen dat revenuen die nu mogelijk blijken uit efficiëncymaatregelen leiden tot een lagere gemeentelijke bijdrage, maar dat er binnen de nieuwe financiële kaders dan geen ruimte is voor het realiseren van beleidskeuzes in de nabije toekomst; beleidskeuzes die onder meer samenhangen met majeure landelijke ontwikkelingen op het gebied van brandweerpreventie (Brandweer Over Morgen) en het sociaal domein.

Mede in vervolg op deze aanbeveling is de directie van de VRK gestart met een proces van visievorming voor de VRK voor de komende vier jaar.

7. Wijze terugvloeiën naar gemeenten

Tot op heden zijn veranderingen in de gemeentelijke bijdrage verdisconteerd via een gelijk bedrag per inwoner voor alle tien gemeenten. De gemeentelijke bijdrage voor brandweezorg (met uitzondering van alarmering) is voor het overgrote deel echter gebaseerd op de bedragen horend bij de bestuursafspraken. Daarom wordt voorgesteld verlaging van de gemeentelijke bijdrage die betrekking heeft op dat programma (met uitzondering van het deel dat betrekking heeft op de alarmering) vanaf 2014 te laten plaatsvinden naar verhouding van de gemeentelijke inbreng op basis van de bestuursafspraken, zoals die van oorsprong tot stand zijn gekomen.

Andere onderdelen van de VRK bekostigen de gemeenten alleen op basis van inwonerbijdragen. Voor die onderdelen van de gemeentelijke bekostiging blijft verlaging plaatsvinden steeds via een gelijk bedrag per inwoner.

Aangezien eventueel hogere gemeentelijke bijdragen altijd zullen voortkomen uit besluiten van het Algemeen Bestuur, ligt het voor de hand dat de gemeenten daar naar rato van het aantal inwoners aan bijdragen.

In de bijlage van deze notitie is de becijferde grondslag voor de verhouding van de gemeentelijke bijdrage via de bestuursafspraken weergegeven.

De netto revenuen zijn onderverdeeld naar brandweer en overige beleidsvelden. Daaruit komt het onderstaande beeld.

(x € 1.000)	structureel	2015	2016	2017	2018
Via bekostiging brandweer	913	475	422	944	833
Via inwonerbijdrage	772	-110	349	732	772
totaal	1.684	365	771	1.676	1.604

Deze verdeling is vervolgens doorgerekend per gemeente, hetgeen resulteert in het onderstaande inzicht.

x (1.000)	structureel	netto beparingen per gemeente, per jaar			
		2015	2016	2017	2018
Beverwijk	121	24	55	120	115
Bloemendaal	61	10	28	60	58
Haarlem	495	109	227	493	471
Haarlemmerliede & Spaarnwoude	18	4	8	18	17
Haarlemmermeer	497	119	228	496	472
Heemskerk	106	17	48	104	101
Heemstede	68	10	31	67	66
Uitgeest	35	6	16	35	34
Velsen	221	50	101	221	211
Zandvoort	61	16	28	61	58
Totaal	1.684	365	771	1.676	1.604

8. Relatie met begroting 2015

De efficiency- en aanverwante voorstellen, die de in de programmabegroting 2016 worden voorgesteld, bevatten maatregelen, die reeds met ingang van 2015 worden genomen. Dat is de reden dat bij de aanbidding van deze begroting voor een zienswijze van de gemeenten tevens een begrotingswijziging 2015 voor een zienswijze wordt voorgelegd. Met die wijziging wordt een verlaging van de gemeentelijk bijdrage 2015 van € 365.000 geëffectueerd.

Een alternatief zou zijn deze wijziging van de begroting 2015 aan de orde te laten komen bij de 1^e bestuursrapportage 2015. Dat zou tot gevolg hebben dat de begrotingswijziging, die volgt uit die rapportage ook voor een zienswijze moet worden voorgelegd aan de gemeenten, omdat het een wijziging van de hoogte van de gemeentelijke bijdragen betreft. Dat betekent dat de gemeenten tweemaal om een zienswijze wordt gevraagd over dezelfde set aan maatregelen. Dat houdt tevens een risico in dat in de loop van de tijd inzichten veranderen, waardoor de zienswijze bij de 1^e bestuursrapportage (die later in de tijd komt) af gaat wijken van de zienswijze bij de programmabegroting.

Eenzelfde redenering is aangehouden met betrekking tot de gevolgen voor de begroting 2015 naar aanleiding van de herziening van het meerjareninvesteringsplan, die in de volgende paragraaf is toegelicht.

9. Meerjareninvesteringsplan 2016 - 2019

Zoals aangekondigd in de 2^e berap 2014 is ten behoeve van deze programmabegroting het meerjareninvesteringsplan herijkt.

Aanleiding was de constatering dat volledige uitvoering van het plan van jaar tot jaar niet realistisch is gebleken. Doel van de herijking was te komen tot een samenvoeging van aanschaffingen die logischer in samenhang met elkaar kunnen worden gedaan. Daarvan afgeleid was het doel om de meerjarenraming van de kapitaallasten te actualiseren en daarbij tevens te beoordelen of er sprake is van structurele ruimte.

Er zijn bij de herijking vooral in het deel voor de brandweer belangrijke wijzigingen aangebracht. Bij elkaar horende investeringen zijn meer geclusterd, waardoor het eenvoudiger is standaardisatie te bereiken en er ook financiële inkoopvoordelen te verwachten zijn. Door te standaardiseren gaan op termijn de kosten voor opleiding, oefening en onderhoud omlaag.

De herijking heeft verschuivingen tussen begrotingsjaren opgeleverd, met name bij de brandweer. In structurele zin is de conclusie dat de beschikbare budgetten voor kapitaallasten toereikend zijn. Voor de komende jaren is sprake van ruimte.

(x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020
Kader kapitaallasten *	5.701	5.701	5.701	5.701	5.701
Raming kapitaallasten o.b.v. aanwezige activa per 1-1-2015	3.667	3.233	2.808	2.388	1.889
financiële ruimte o.b.v. huidig budget en huidige activa	2.034	2.468	2.894	3.313	3.812
	861	1.587	2.322	3.056	3.757
Kapitaallasten welke voortkomen uit de investeringsvoorstellen 2015-2019					
financiële ruimte	1.056	786	537	219	87
Inzet voor andere doeleinden	-184	-184	-184		
Berekende onderschrijding	872	602	353	219	87

Effect van het meerjareninvesteringsplan op het begrotingsjaar 2015

De herijking van het meerjareninvesteringsplan genereert ook ruimte in het begrotingsjaar 2015. De bijstelling leidt tot een begrote onderschrijding van € 1.278.000. Zoals in paragraaf 8 is toegelicht, is bij de aanbidding van de programmabegroting 2016 tevens een voorstel gevoegd om de begroting 2015 op dit punt te wijzigen.

Tegenover dit positieve saldo in 2015 staat dat in dit jaar ook rekening gehouden worden met mogelijke eenmalige meerlasten als gevolg van de nieuwe cao. Deze extra last houdt verband met de cao-afpraak te komen tot een Individueel Keuze Budget (IKB) voor de medewerkers. Een belangrijk financieel gevolg van dit IKB is de verandering dat vakantierechten maandelijks moeten worden gereserveerd. Er komt een einde aan de situatie dat eens per jaar, in de maand mei, het vakantiegeld wordt uitbetaald. De nieuwe situatie is dat medewerkers daar maandelijks recht op hebben. Voor publieke organisatie brengt dat met zich mee dat in 2015 eenmalig sprake is van een meerlast van zeven maanden vakantiegeld. Hiermee is voor de VRK een bedrag gemoeid van € 1,3 miljoen.

De nieuwe cao wordt door het LOGA nog gevolgd door een uitvoeringsbesluit. Pas na die uitwerking is duidelijk hoe de nieuwe cao financieel precies uitpakt voor werknemers en werkgevers. Bij de komende bestuursrapportages zal meer duidelijkheid bestaan. Dan zal een voorstel tot bestemming van het gewijzigde begrotingsaldo van € 1,25 miljoen aan het bestuur worden voorgelegd.

10. Bestemming begrotingsresultaat 2016 – 2019

De conceptbegroting 2016 sluit op een positief saldo van € 872.000. Dit saldo wordt veroorzaakt door de ruimte in het budget voor kapitaallasten. Deze ruimte is tijdelijk van aard; in de loop van de komende jaren neemt dit saldo af naar € 87.000 in 2020 (zie pagina 11 en 13 van de Programmabegroting).

De beleving van de gemeenten is dat de taakuitvoering door de GGD relatief duur is. Deze beleving van gemeenten is aanleiding geweest om nog eens te kijken naar de prijsvorming. Het blijkt dat de tariefstelling voor een deel nadelig beïnvloed door de hoogte van de sectorkosten en – voor subsidies waarvan de calculatie wordt bepaald op basis van uurtarieven – de gehanteerde norm voor productieve uren. Een voordeel voor subsidiegevende gemeenten kan worden bereikt door de (berekende) sectorkosten naar beneden te brengen en de norm voor het aantal productieve uren aan te passen naar een niveau dat als meer gangbaar wordt gezien. Ook wordt de wijze van toerekening van overhead aan verschillende soorten producten binnen de VRK hierbij betrokken.

De beoordeling van de prijsvorming heeft niet alleen betrekking op de subsidietaken, maar ook op de markttaken. Een bijstelling hierin leidt ertoe dat de GGD zich beter staande kan houden ten opzichte van andere aanbieders in de markt.

Als op korte termijn gevolg wordt gegeven aan het verlagen van de tarieven, ontstaat er wel een tijdelijk financieel nadeel, omdat tijd nodig is de “nieuwe” situatie te realiseren (bevorderen mobiliteit, aanpassen werkmethoden e.d.).

Er wordt een bestuurlijk belang gezien de VRK-organisatie in zijn huidige vorm te handhaven. Bij de totstandkoming heeft die vorm het vertrouwen gegeven dat de VRK als hulpverleningsdienst in een omgeving met een hoog risicoprofiel voldoende slagkracht aan de dag kan leggen. Dit was tevens een titel voor de toekenning door het Rijk van versterkingsgelden. De behoefte deze vorm te handhaven is een reden om de tarieven voor subsidie- en markttaken naar beneden bij te stellen. Dit bevordert het draagvlak bij gemeenten om meer taken – liefst in gezamenlijkheid – bij de (eigen) GGD neer te leggen.

De tijdelijk aanwezige financiële ruimte biedt mogelijkheid om tot een dergelijke aanpak te komen. Reden waarom wordt voorgesteld de positieve saldi 2016-2019 voor dit doel te bestemmen.

Bijlage: inzicht gemeentelijke bijdrage uit de bestuursafspraken 2009

Lokale bestuursafspraken, niveau 2009	bestuurs- afspraken	gemeente specifieke zaken	gecorrigeerde bijdrage uit bestuurs- afspraken
	* € 1.000	* € 1.000	* € 1.000
Beverwijk	2.077	77	2.154
Bloemendaal	987		987
Haarlem	11.528	-2.137	9.391
Haarlemmerliede & Spaarnwoude	345		345
Haarlemmermeer	8.830	1.083	9.913
Heemskerk	1.676		1.676
Heemstede	1.033		1.033
Uitgeest	551		551
Velsen	4.388	-120	4.268
Zandvoort	1.323	-50	1.273
Kennemerland	32.739	-1.147	31.591
Gemeentespecifieke zaken Beverwijk			
- aanvulling 2e fase in 2010		77	
Gemeentespecifieke zaken Haarlem:			
- variabele kosten FLO		-445	
- vast voorschot FLO		-1.339	
- beleidskosten FLO		-100	
- taakstelling		270	
- correcties 2010		147	
- huur en onderhoud Zijlweg en Haarlem-Oost		-600	
- overdracht personeelsdossier		-70	
		<u>-2.137</u>	
Gemeentespecifieke zaken Haarlemmermeer:			
- bijdrage rechtstreeks aan Schiphol		1.083	
Gemeentespecifieke zaken Velsen			
- vast voorschot FLO		-120	
gemeentespecifieke zaken Zandvoort			
- bijdrage circuit Zandvoort		-50	